

PERSBERICHT

11 juli 2023

Rebelse vogels maken nesten van anti-vogelpinnen

De nieuwste innovatie in de nestbouw: vogelnesten gemaakt van anti-vogelpinnen. Biologen van Naturalis Biodiversity Center en het Natuurhistorisch Museum Rotterdam verzamelden dit soort bijzondere nesten, van kraaien en eksters, voor het eerst en beschrijven dit opmerkelijke fenomeen in een [wetenschappelijke publicatie](#) als 'een ultieme aanpassing aan het harde leven in de stad'. Beide stekelige nesten zijn in de natuurmusea in Leiden en Rotterdam te zien.

Anti-vogelpinnen zijn scherpe metalen stekels die worden aangebracht op gebouwen om vogels te verjagen en te voorkomen dat ze op die plekken gaan zitten of nesten bouwen. Maar vogels laten zich niet zo makkelijk wegpesten, blijkt nu. De onderzoekers verzamelden nesten van zwarte kraai en ekster die grotendeels gebouwd zijn met materiaal dat vogels juist had moeten afschrikken: anti-vogelpinnen. *"Net als je denkt dat je na een halve eeuw natuurvorsen alles wel gezien hebt, weten deze rebelse vogels mij echt weer te verbazen"* aldus Kees Moeliker, directeur van het Natuurhistorisch Museum Rotterdam en mede-auteur van de publicatie. *"Het is eigenlijk net een mop"*, aldus bioloog Auke-Florian Hiemstra van Naturalis die het onderzoek leidde: *"Zelfs voor mij als nest-onderzoeker zijn dit de gekste vogelnesten die ik ooit heb gezien"*.

Het aanpassingsvermogen en de inventiviteit van stadsvogels lijken geen grenzen te kennen. Onderzoekers van Naturalis Biodiversity Center en het Natuurhistorisch Museum Rotterdam beschrijven deze anti-vogelpin nesten in het [vakblad Deinsea](#).

1500 metalen stekels

Het begon met de ontdekking van een reusachtig nest in Antwerpen, in de binnentuin van een ziekenhuis, dat gespot was door een van de patiënten. Hoog in een boom maakten eksters een nest ter grootte van een vierkante meter, bestaande uit wel 1500 metalen stekels. Voor dit specifieke nest hebben vogels 50 meter aan anti-vogelpinnen van de dakrand getrokken. *"Een onneembare vesting"*, aldus Hiemstra, *"want de eksters lijken de pinnen zelfs te gebruiken zoals ze door de mens bedoeld zijn: om andere vogels bij hun nest weg te houden!"*

Eksters maken een dak op hun nest om het roven van eieren en jonkies tegen te gaan en ze zoeken daarvoor in de natuur specifiek naar stekelige planten. Stekelige takken houden hongerige eierenrovers wel op afstand. In de stad is er nog een andere optie te vinden: de anti-vogelpinnen! *"Ze zijn letterlijk gemaakt om vogels op afstand te houden,"* aldus Hiemstra, *"en dat is hoe ze ook door vogels gebruikt lijken te worden."*

En het is niet één paartje eksters, dat zich aan het vogelwerende materiaal heeft gewaagd. In het artikel worden meerdere eksternesten beschreven met anti-vogelpinnen als nestmateriaal. Zowel in Nederland als in België en Schotland is dit gedrag al gezien en doken vogelpin-nesten op. Ook ander scherp materiaal, zoals prikkeldraad en breinaalden, wordt door eksters gebruikt voor het dak van hun nest. Kraaiennesten

gemaakt van anti-vogelpinnen zijn vooralsnog alleen bekend uit Rotterdam. Het eerste nest ontdekten medewerkers van Bureau Stadsnatuur [in maart 2009](#) in een populier nabij het Park bij de Euromast. Het tweede Rotterdamse anti-vogelpinnen kraaiennest werd eind augustus 2021 bij gemeentelijk boomonderhoud uit een treurwilg langs de Provenierssingel nabij het Centraal Station verwijderd en kreeg een plaats in de collectie van het Natuurhistorisch Museum Rotterdam. Bijzonder aan dat Rotterdamse nest is ook dat de kraaien er een ander soort vogelwerend materiaal in verwerkten: een stukje anti-vogelnet dat veel in tuinen en op balkons gebruikt wordt.

Het was al bekend dat vogels zich niet snel laten afschrikken door de pinnen. De '[Parkdale Pigeon](#)' verwierf bekendheid door zich niet door anti-vogelpinnen te laten weggagen en meerdere [video's](#) laten het rebelse gedrag zien van vogels die de [strips met pinnen van daken rukken](#). Wat de samenwerking tussen het Leidse en Rotterdamse museum nu opleverde, is de eerste wetenschappelijke publicatie waaruit blijkt dat vogels die ellendige anti-vogelpinnen ook als nestmateriaal gebruiken. Auke-Florian Hiemstra van Naturalis raakt er niet over uitgepraat: *“Als zelfs vogelwerende scherpe pinnen als nestmateriaal worden gebruikt, kan tegenwoordig kennelijk alles in een vogelnest belanden.”*

Het grote eksternest van anti-vogelpinnen uit Antwerpen is vanaf 11 juli 2023 als nieuw topstuk te zien in de gratis te bezoeken [Live Science-zaal](#) van Naturalis in Leiden. In het Natuurhistorisch Museum Rotterdam is het kraaiennest van anti-vogelpinnen te zien in de pas geopende tentoonstelling '[Nationaal Park Rotterdam](#)', samen met een aantal andere opmerkelijke bouwsels van stadsdieren, waaronder het nest dat een knobbelzwaan maakte van drijfvuil.

De publicatie: Hiemstra, A.F., Moeliker, C.W., Gravendeel, B. & Schilthuizen, M. 2023 - [Bird nests made from anti-bird spikes](#) - Deinsea 21: 17-25

Meer Informatie:

Kees Moeliker (Het Natuurhistorisch) 06 53778445 moeliker@hetnatuurhistorisch.nl

Auke-Florian Hiemstra (Naturalis) 06 15005079 aukeflorian.hiemstra@naturalis.nl

Beeldmateriaal: <https://www.hetnatuurhistorisch.nl/pers/persfotos-2023/persfotos-anti-vogelpinnesten/>